

Semnan UNIVERSITY
OF
MEDICAL SCIENCES

دانشگاه علوم پزشکی سمنان
دانشکده پرستاری و مامایی

برنامه راهبردی پنج ساله گروه پرستاری اورژانس

۱۳۹۸ - ۱۴۰۳

معرفی گروه آموزشی پرستاری اورژانسی

مقدمه:

از دیرباز انسان همواره مواجه با صدمات ناشی از موارد اورژانسیها، حوادث و بلایای انسان ساخت و طبیعی و شرایط خاص و مشکلات ناشی از آنها بوده است. که انسان کنترلی بر بروز حوادث و بلایای طبیعی نداشته اما میتواند در کنترل و مدیریت تبعات حاصل از آن مداخله داشته باشد. از طرف دیگر رشد روزافزون فناوری ها و صنعتی شدن سریع جوامع بر گستردگی ابعاد این شرایط دامن زده و بر پیچیدگی آن افزوده است، و این امر، بکارگیری مهارت ها و توانایی های پرستاری در اورژانسیها و مدیریت این شرایط در وضعیت فوریتها، حوادث و بلایا را بسیار مورد تاکید قرار می دهد. ایران نیز به عنوان کشوری که سوابق زیادی در بروز سوانح، حوادث و بلایای طبیعی و غیر طبیعی داشته و همچنین کشوری که در راستای رشد و توسعه و صنعتی شدن گام برداشته است از این قاعده مستثنی نیست، لذا وجود نیروهای انسانی متبحر و متعهد جهت مداخله و ارائه خدمات سلامتی که اولین مطالبه مردم در زمان وقوع حوادث و فوریت هاست از ضروریات خواهد بود.

تاریخچه و سیر تکاملی دوره در جهان و ایران

از اوایل قرن گذشته با توجه به شکل گیری علم مدیریت فوریتهای پزشکی، حوادث و مراقبتهای اضطراری، لزوم ظرفیت سازی و آموزش افراد حرفه ای مورد تاکید قرار گرفته است. سازمان بهداشت جهانی بر تربیت و آماده ساختن افراد حرفه ای به نحوی که بتوانند بطور سریع، موثر و مطمئن در تیم های بر سلامت در فوریتها و حوادث و بلایا اقدام کنند تاکید ویژه دارد، پس از جنگ جهانی دوم ضرورت وجود رشته پرستاری اورژانسی بیش از پیش مورد تاکید قرار گرفت و آموزش پرستاران بصورت آکادمیک و در قالب دوره های تحصیلی در کشورهای پیشرفته ای همچون انگلستان و آمریکا آغاز گردید، در سالهای اخیر با توجه به نیاز مبرم به کارکنان حرفه ای و ماهر برای مقابله با فوریتها و حوادث و علاقه به راه اندازی دوره های تکمیلی پرستاری فوریتها و مدیریت حوادث منجر به گسترش روزافزون این دوره ها در سطح دانشگاههای جهان شده است. از همین روی در بسیاری از کشورهای جهان سازمان های دولتی و غیر دولتی متولی برگزاری دوره های آموزشی کوتاه مدت و بلند مدت در رابطه با پرستاری فوریتها و مدیریت سلامت در حوادث و بلایا بوده است. این نیاز در سالهای گذشته در کشور ما نیز مورد توجه متخصصان و متولیان امور مربوط به فوریتها و حوادث قرار گرفت. برای اولین بار دوره ای کوتاه مدت تحت عنوان مدیریت سلامت در حوادث برای پرستاران تدوین و به همت اداره پرستاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در سال ۱۳۸۹ برای کلیه مدیران پرستاری کشور اجرا شده است.

بر اساس سند چشم انداز ۲۰ ساله کشور و نقشه جامع پرستاری افق ۱۴۰۴، یکی از محورهای اصلی، دستیابی به جایگاه اول علم و فناوری در منطقه است. یکی از الزامات تحول در آموزش پزشکی کشور جهت تحقق این چشم انداز، ارتقاء سطح علمی و پژوهشی مراکز آموزشی و پژوهشی کشور به سطح استانداردهای بین المللی است. در عین حال، آموزش علوم پزشکی نیازمند آن است که به

صورت ملی و بومی نیز به آن نگریسته شود تا متناسب با زیربنای محیطی، فلسفی و اجتماعی مسلط بر جامعه نیز باشد. در این راستا، گروه پرستاری اورژانس خود را مکلف می‌داند تا بر اساس سند نقشه جامع علمی سلامت کشور و سیاستهای کلی نظام سلامت ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری، با بهره‌مندی از توانمندیها و فرصتهای منطقه‌ای و با مدیریت نقاط ضعف و تهدیدهای موجود در شرایط کنونی و بومی دانشکده، خود را به استانداردهای آموزش عالی در حوزه سلامت نزدیک نماید. این گروه تمامی تلاش و همت خود را نیز بکار خواهد گرفت تا در راستای دستیابی به ۵ محور از محورهای ۱۴ گانه سیاستهای کلی سلامت که توسط رهبر معظم انقلاب ابلاغ گردیده است، گام بردارد:

- ۱- ارائه خدمات آموزشی، پژوهشی، و درمانی سلامت مبتنی بر اصول و ارزشهای انسانی-اسلامی و نهادینه سازی آن در جامعه
- ۲- افزایش آگاهی، مسؤلیت پذیری، توانمندی و مشارکت ساختارمند و فعالانه در تأمین، حفظ و ارتقاء سلامت
- ۳- بازشناسی، تبیین، ترویج، توسعه و نهادینه نمودن طب سنتی ایران
- ۴- توسعه کیفی و کمی نظام آموزش علوم پزشکی به صورت هدفمند، سلامت محور، مبتنی بر نیازهای جامعه، پاسخگو و عادلانه و با تربیت نیروی انسانی کارآمد، متعهد به اخلاق اسلامی حرفه‌ای و دارای مهارت و شایستگی‌های متناسب با نیازهای مناطق مختلف کشور.
- ۵- تحول راهبردی پژوهش علوم پزشکی با رویکرد نظام نوآوری و برنامه‌ریزی برای دستیابی به مرجعیت علمی در علوم، فنون و ارائه خدمات پزشکی

فلسفه (ارزش‌ها و باورها)

در تدوین این برنامه رشته پرستاری اورژانس، بر ارزش‌های زیر تأکید می‌شود

- ✓ قایل بودن به حق حیات برای تمامی انسانها
- ✓ تأکید بر رعایت عدالت در برخورداری از حق سلامت برای آحاد جامعه
- ✓ تأکید بر بهره‌گیری بهینه از فرصتهای طلایی برای حفظ سلامت انسانها در شرایط فوری و حوادث و بلاها
- ✓ یاری‌رسانی فوری، با بهترین کیفیت به مددجویان، فارغ از هرگونه تبعیض سنی، جنسی، نژادی، قومی یا اقتصادی اجتماعی در کلیه فوریتهای مرتبط با سلامت
- ✓ تأکید بر رویکرد جامع (جسمی-روانی معنوی و اجتماعی) و جامعه‌نگر
- ✓ تأکید بر رعایت اخلاق حرفه‌ای، اسلامی در کلیه شئون
- ✓ تأکید بر پیشگیری و ارتقای سلامت
- ✓ توجه به بافت فرهنگی و تاریخی جامعه در ارائه خدمات
- ✓ تأکید بر شکل‌گیری نگرش و باورهای دانشجویان متناسب با حرفه مقدس پرستاری

چشم‌انداز

گروه پرستاری اورژانس در چشم انداز ترسیم شده برای گروه قصد دارد تا در پنج سال آینده از نظر توانمندی آموزشی و پژوهشی مرتبط با پرستاری اورژانس در کشور؛ رشد دو برابری نسبت به نقطه شروع داشته باشد لذا در این دورنما جهت دانش آموختگان مواد زیر را در نظر دارد:

- ✓ دانش آموختگان این رشته در متحول ساختن اساس ارائه خدمات سلامت در پرستاری فوریتها و شرایط بحرانی حوادث و اورژانس نقش کلیدی خواهند داشت.
- ✓ با بکارگیری دانش آموختگان این رشته در بخش عمده ای از سیستم ارائه خدمات اورژانس کشور، شاخصهای کیفی ارائه خدمات ارتقاء خواهد یافت.
- ✓ عوارض متعددی که متعاقب شرایط فوری و حوادث و اورژانس بروز می نماید با حضور دانش آموختگان این رشته، کاهش خواهد یافت.

رسالت

رسالت این رشته، تربیت پرستارانی آگاه و توانمند در زمینه ارائه خدمات پرستاری در اورژانسها، بلایا، حوادث و سوانح است که با تعهد و دلسوزی، آمادگی برنامه ریزی و مقابله با حوادث غیر مترقبه را در حوزه سلامت داشته و با استفاده از مهارت‌های بالینی و مدیریتی در کمترین زمان ممکن و با بیشترین بازده مداخلات پرستاری مورد نیاز را به مددجویان چه به صورت انفرادی و چه دسته جمعی ارائه دهند و افراد یا گروه های تحت نظر خود را در جهت کنترل شرایط حوادث فوری و بلایا(مرگ و میر و آسیب و صدمات مالی و جانی) هدایت و رهبری نمایند تا بدین وسیله از آسیب های سلامتی وارد شده به مردم تا حد ممکن کاسته و بازسازی سلامت مردم را تسریع نمایند

ارزشهای گروه

- ۱- پایبندی به مبانی دینی و فرهنگ اصیل اسلامی - ایرانی
- ۲- عدالت محوری
- ۳- شایسته سالاری و شایسته محوری
- ۴- حفظ کرامت و منزلت اعضای هیات علمی، کارکنان و دانشجویان
- ۵- ارتقاء روحیه مشارکت، همکاری و تعهد
- ۶- ارج نهادن به خلاقیت و نوآوری

پروژه ها و مسیرهای تحقیقاتی گروه

گروه پرستاری اورژانس در حیطه های زیر اولویت فعالیتهای پژوهشی خود را برنامه ریزی نموده است:

۱- مراقبت های پرستاری در بخش های اورژانس، فوریت و پیش بیمارستانی با تمرکز بر بیمار و

خانواده

- مراقبت از بیماران در وضعیت های اورژانسی
 - افزایش مشارکت خانواده در مراقبت از بیماران در بخش های فوریت و اورژانسی
 - کنترل عفونت در بخش های فوریت و اورژانس
 - بررسی بارکاری پرسنل بخش های اورژانس و پیش بیمارستانی
 - توسعه و به روز سازی اقداماتی مراقبتی مرتبط با بیماری های نوپدید و بازپدید
- ۲- مراقبتهای پرستاری در بخش های اورژانس و پیش بیمارستانی با تمرکز بر بیمار و خانواده
- مراقبت از بیماران با مشکلات فوریتی و اورژانسی
 - مراقبت از بیماران ترومایی
 - مراقبت از بیماران با مشکلات مرتبط بامسائل غیرمتعارف CBRNE
 - بهبود ارائه مراقبتهای پرستاری در بخش های اورژانس
 - کاهش اضطراب بیماران و خانواده در بخش های اورژانس و پیش بیمارستانی
 - پیشگیری از عفونت در بخش های اورژانس
 - ارتقاء سلامت و بهبود کیفیت زندگی بیماران در بخش های اورژانس و پیش بیمارستانی

اهداف گروه پرستاری اورژانس:

- G1 تامین امکانات و تجهیزات آموزشی و پژوهشی مناسب برای گروه
- G2 تامین فرصت‌های آموزشی بالینی مناسب برای دانشجویان در گروه
- G3 همکاری و ارائه مشاوره به معاونت درمان و دفتر پرستاری درباره بخش های اورژانس بیمارستان ها و مراکز پیش بیمارستانی
- G4 همکاری و توسعه فعالیت های بین گروهی و میان رشته ای
- G5 افزایش تعداد و افزایش توانمندی آموزشی اعضای گروه
- G6 تامین و ارتقاء توانمندیهای پژوهشی گروه
- G7 نهادینه سازی اخلاق حرفه ای در گروه
- G8 تسریع فرآینده حرفه ای شدن دانشجویان در گروه

اهداف کمی یا عینی منتخب گروه:

- G101 پیگیری فراهم نمودن ۲۰٪ تجهیزات آموزشی مورد نیاز گروه پرستاری اورژانس تا پایان سال ۱۳۹۹
- G102 پیگیری فراهم نمودن ۲۰٪ تجهیزات پژوهشی مورد نیاز گروه پرستاری اورژانس تا پایان سال ۱۳۹۹
- G201 پیگیری فراهم سازی امکان استفاده از تجهیزات آموزشی بیمارستانها که مرتبط با گروه است تا پایان سال ۱۳۹۹
- G202 پیگیری فراهم سازی امکان استفاده از آموزش ۲۰٪ پرستاران باتجربه و توانمند در بخش های اورژانس و پیش بیمارستانی تا پایان سال ۱۳۹۹
- G301 برگزاری کارگاه های آموزشی برای دانشجویان و پرستاران برای حداقل ۲۰٪ از دانشجویان و پرستاران تا پایان سال ۱۳۹۹
- G302 همکاری در ارتقاء استانداردهای مراقبت در حداقل ۲۰٪ از بخش های اورژانس و پیش بیمارستانی تا پایان سال ۱۳۹۹
- G303 مشاوره و ارائه پیشنهادات به معاونت محترم درمان برای بهبود ارائه خدمات مراقبتی برای حداقل ۲۰٪ از بخش های اورژانس و پیش بیمارستانی
- G304 برگزاری حداقل ۴ کارگاه آموزش مداوم برای توانمندی پرستاران بخش های اورژانس و پرسنل پیش بیمارستانی تا پایان سال ۱۳۹۹
- G305 بازدیدهای دوره ای از بخش های اورژانس و مراکز پیش بیمارستانی حداقل ۲۰٪ از مراکز وابسته به دانشگاه در استان
- G401 همکاری با ۲۰ درصد گروه های آموزشی دانشکده های دیگر تا پایان سال ۱۳۹۹
- G501 برگزاری حداقل ۴ کنفرانس آموزشی برای اساتید گروه تا پایان سال ۱۳۹۹

- G502 جذب حداقل یک نیروی هیئت علمی طرحی یا پیمانی برای گروه تا پایان سال ۱۳۹۹
- G601 برگزاری حداقل ۲ کارگاه آموزش روش تحقیق برای اساتید گروه تا پایان سال ۱۳۹۹
- G701 برگزاری یک کارگاه اخلاق حرفه ای در بخش های اورژانس و پیش بیمارستانی برای پرستاران و دانشجویان تا پایان سال ۱۳۹۹
- G702 همکاری در بازنگری کوریکولوم رشته پرستاری اورژانس تا پایان سال ۱۳۹۹
- G801 حضور ۲۰٪ دانشجویان بصورت کاردانشجویی و همکاری در بخشهای اورژانس تا پایان سال ۱۳۹۹

معرفی اعضای گروه

نام و نام خانوادگی	رشته تحصیلی / درجه علمی	لینک CV
نصیرامانت	دکتری سلامت در بلایا و فوریت ها / استادیار	
سیف الله علایی	دکتری مدیریت پرستاری / دانشیار	
علی محمد رضا مونسان	طب اورژانس	